

Bijlage 1

Overzicht informatie-afspraken EU-dossiers

1. De Kamer ontvangt op nieuwe voorstellen van de Europese Commissie een kabinetsreactie (in de vorm van een BNC-fiche)

- Over alle (wetgevende en niet-wetgevende) voorstellen van de Europese Commissie ontvangt de Kamer een kabinetsreactie in de vorm van een zogenaamd BNC-fiche (Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen). De lijst van onderwerpen waarop het BNC-fiche ingaat is te vinden in bijlage 1 bij Kamerstuk 22112 nr. 1366.

Ten aanzien van de onderwerpen waarop het BNC-fiche ingaat en zoals neergelegd in bijlage 1 bij Kamerstuk 22112, nr. 1366 (2012), heeft sedertdien een nadere verfijning plaatsgevonden. Hierbij moet bijvoorbeeld gedacht worden aan het opnemen van de constitutionele toets in het BNC-fiche voor wetgevende voorstellen¹. Gelet hierop zijn in bijlage 2 en 3 bij deze brief de sjablonen voor de BNC-fiches inzake mededelingen en wetgevende voorstellen gevoegd, zoals deze momenteel worden gehanteerd.

- De termijn voor toezending van het fiche is zes weken na publicatie van het EU-voorstel. Bij voorstellen waarop de Kamer een behandelvoorbehoud of subsidiariteitstoets heeft voorzien geldt een termijn van drie weken.

Indien in voorkomende gevallen de drie of zes weken termijn niet wordt gehaald, stuurt de verantwoordelijke bewindspersoon een uitstelbrief aan de Kamer.

Mocht het nodig zijn omwille van de snelheid van het Brusselse besluitvormingsproces dat er eerder een kabinetspositie op een wetgevingshandeling moet worden ingenomen, is het mogelijk een kabinetsappreciatie aan de Kamer te sturen. Hierin wordt gemotiveerd waarom de brief het BNC-fiche vervangt. Tevens wordt ernaar gestreefd zoveel mogelijk het format van het BNC-fiche te volgen (m.n. ten aanzien van de bevoegdheid, subsidiariteits- en proportionaliteitstoets).

- Recesperiodes in de Kamer hebben geen schorsende werking op de toezendingstermijn. Uitzonderingen hierop betreffen de vier weken in augustus die overeenkomen met het zomerreces van de Europese instellingen en de twee weken in het kerstreces, met dien verstande dat de Kamer de mogelijkheid niet onthouden wordt om een behandelvoorbehoud te plaatsen.

De Europese Commissie heeft de periode van het kerstreces van de Europese instellingen waarop de schorsende werking van toepassing is, gedefinieerd van 20 december tot en met 10 januari. Dit betreft een afspraak op Europees niveau. Uiteraard staat het beide Kamers vrij om in deze periode op grond van de nationale wetgeving in artikel 4, eerste lid van de Rijkswet houdende de goedkeuring van het Verdrag van Lissabon, een parlementair behandelvoorbehoud te plaatsen en aan te geven dat zij het voorstel van zodanig politiek belang acht dat zij over de behandeling daarvan op bijzondere wijze wenst te worden geïnformeerd. De termijn, zoals aangegeven in genoemd artikel, is dat dit binnen twee maanden dient te geschieden nadat het voorstel voor een wetgevingshandeling door beide Kamers is ontvangen. Voorts zal conform artikel 4, derde lid, binnen 4 weken na het plaatsen van een parlementair behandelvoorbehoud een algemeen overleg behandelvoorbehoud plaatsvinden met als doel het maken van additionele afspraken rond de informatievoorziening betreffende het wetgevingsvoorstel, verloop van de onderhandelingen of eventueel vervolgoverleg. In de procedureregeling van de Kamer is opgenomen dat indien een algemeen overleg wegens omstandigheden (zoals recesperiodes) niet mogelijk blijkt, ook een andere

¹ Kamerstuk 35000-VII, nr.. 38

vorm van overleg kan worden gekozen.² Met het plaatsvinden van het algemeen overleg is de procedure rond het behandelvoorbehoud beëindigd.

2. In de BNC-fiches wordt uitdrukkelijk ingegaan op (eventuele) constitutionele aspecten van EU-voorstellen

- Naar aanleiding van een verzoek van de commissie Europese Zaken is in het BNC-sjabloon sinds november 2018 een nieuwe rubriek toegevoegd waarin voortaan uitdrukkelijk aandacht wordt besteed door het kabinet aan de eventuele constitutionele aspecten van EU-voorstellen.³

Zie bijlage 3 bij deze brief met het BNC-sjabloon t.b.v. wetgevende voorstellen. Hierin is onder hoofdstuk 6 Implicaties juridisch onder e) de constitutionele toets opgenomen.

3. De Kamer ontvangt ten aanzien van de EU-wetgevingsdossiers per vakdepartement per kwartaal een overzicht van de stand van zaken.

- Elk vakdepartement stuurt vanaf het derde kwartaal 2018 kwartaalrapportages waarin de respectievelijke vakcommissie wordt geïnformeerd over de stand van zaken in de onderhandelingen over de EU-wetgevingsdossiers op dat gebied.⁴

4. De Kamer bespreekt voorafgaand aan Raadsbijeenkomsten de kabinetsinzet (op basis van de geannoteerde agenda)

- Voor elke bijeenkomst van de Europese Raad en de Raad van Ministers van de Europese Unie (de vakraden zoals Concurrentieraad of Milieuraad) ontvangt de Kamer een geannoteerde agenda met de kabinetsinzet.

Ter aanvulling conform de motie van het lid Omtzigt zal het kabinet de Kamer informeren over informele bijeenkomsten van de regeringsleiders indien deze plaatsvinden⁵. Dit geldt tevens voor de informele Raad van Ministers van de Europese Unie.

- De geannoteerde agenda wordt tijdig verzonden. In principe tenminste één week voor de Raad, maar Kamercommissies kunnen in onderling overleg met de bewindspersoon van deze termijn afwijken.
- Waar daar aanleiding en gelegenheid voor bestaat wordt, in aanvulling op de geannoteerde agenda, een aanvullende geannoteerde agenda gestuurd over actuele ontwikkelingen, conform de toezegging algemeen overleg EU-informatievoorziening op 15 januari 2020.
- Het kabinet behoort de Kamer tijdig te informeren wanneer agendapunten worden toegevoegd aan de agenda van de Raad of wanneer het krachtenveld in de Raad wezenlijk is veranderd ten opzichte van wat in de geannoteerde agenda is vermeld.
- De geannoteerde agenda wordt opgesteld aan de hand van een format waarin de volgende punten zijn opgenomen:
 - *Krachtenveld binnen de Raad*: specifiek zou de geannoteerde agenda – voor zover mogelijk – duidelijkheid moeten bieden over de kernpunten van de Nederlandse inzet en of Nederland zich in een meerderheid of minderheid van lidstaten bevindt.
 - *Ontwikkeling van de positie van het Europees Parlement (EP)*: hoe verloopt de standpuntbepaling in het EP? Wanneer neemt de EP-commissie een standpunt in? Wanneer zijn de stemmingen plenair voorzien? Wat betekent het standpunt van het EP

² Kamerstuk 32258, nr.2

³ Kamerstuk 22112, nr. 2534 en kamerstuk 35000 VII 22112 nr. 38

⁴ Kamerstuk 22112, nr 2661 en toezegging in algemeen overleg EU-informatievoorziening op 12 april 2018

⁵ Motie Omtzigt, Kamerstuk 21 501-20, nr. 1144)

voor het standpunt van de Raad, en in het bijzonder voor de inzet van Nederland in de onderhandelingen?

- *Standpunt Europees Parlement*: wanneer in het Europees Parlement een standpunt is ingenomen, wordt dit standpunt standaard opgenomen in de geannoteerde agenda voor elke respectievelijke vakraad, conform de toezegging algemeen overleg EU-informatievoorziening op 15 januari 2020;
 - *Verdere tijdspad onderhandelingen*: de geannoteerde agenda bevat tevens een kopje met een heldere beschrijving van het verdere tijdspad van de onderhandelingen.
- De geannoteerde agenda maakt melding van het nummer van onderhandelingsdocumenten, die vindbaar zijn in het Delegates Portal, in geannoteerde agenda's en andere relevante brieven aan de Kamer.
 - Afspraak binnen het kabinet is dat bewindspersonen deelnemen aan zittingen van de Raad op het beleidsterrein waarvoor zij verantwoordelijk zijn. Bij verhindering melden zij dit in de geannoteerde agenda die de kamer van de Raadszitting ontvangt.⁶

De brief richt zich met name op mijn toezegging tijdens het algemeen overleg "Nederlandse belangenbehartiging in de EU" (3 oktober 2019) om de Kamer te informeren over de aanwezigheid tijdens de Raden Algemene Zaken en de Raden Buitenlandse Zaken. Naar aanleiding hiervan is in het kabinet nogmaals gewezen op het belang van aanwezigheid bij Raden. Sedertdien wordt in de geannoteerde agenda's opgenomen of de bewindspersoon voornemens aanwezig te zijn bij de bijeenkomst van de Raad.

5. De Kamer ontvangt na afloop van de Raadsbijeenkomsten een verslag

- Na afloop van een Raadsbijeenkomst en voorafgaand aan het voorbereidende overleg voor de eerstvolgende (in)formele Raad, stuurt het kabinet een verslag van de bijeenkomst naar de Kamer.
- In de verslagen van de Raden wordt duiding gegeven over de besproken agendapunten, de lopende onderhandelingen alsook de uitkomst van onderhandelingen over door de Kamer aangemerkte prioritaire EU-dossiers. Voor dit laatste wordt een appreciatie opgenomen van het bereikte akkoord, die tevens afgezet wordt tegen de Nederlandse inzet op de belangrijkste punten.
- In de verslagen van de Raden wordt duiding gegeven van de einduitkomst van onderhandelingen over door de Kamer aangemerkte prioritaire dossiers, waaronder een appreciatie van het bereikte akkoord afgezet tegen de Nederlandse inzet op de belangrijkste punten.

6. Wanneer de Kamer een behandelvoorbehoud op een EU-voorstel heeft geplaatst, worden aanvullende afspraken gemaakt voor nadere informatievoorziening

- De Kamer kan een behandelvoorbehoud plaatsen op wetgevende voorstellen van de Europese Commissie die zij van groot politiek belang acht. Dit houdt in dat het kabinet in de onderhandelingen in Brussel geen onomkeerbare stappen mag zetten totdat er afspraken tussen Kamer en regering zijn gemaakt over onder andere informatievoorziening.
- Deze afspraken zijn gericht op het tijdig en proactief informeren van de Kamer bij beslissende momenten in de onderhandelingen over het EU-voorstel.
- Voor langlopende EU-dossiers waar de Kamer een behandelvoorbehoud bij heeft geplaatst, worden periodieke rapportages (minstens een keer per kwartaal) naar de Kamer gestuurd, met inachtneming van de specifieke informatie-afspraken, die de individuele Kamercommissies doorgaans tijdens een separaat algemeen overleg behandelvoorbehoud, over een dergelijk dossier met de betreffende bewindspersonen maken; informatieafspraken kunnen desgewenst

⁶ Bron Kamerstuk 21501-02 nr. 2072

door middel van een briefwisseling tussen de vakcommissie en de bewindspersoon worden voorbereid.

- De gemaakte afspraken worden vastgelegd in een brief van de Kamer aan de betreffende bewindspersoon.
- De Minister van Buitenlandse Zaken zet zich ervoor in om bij de collega's in het kabinet te bewerkstelligen dat nummers van onderhandelingsdocumenten die vindbaar zijn in het Delegates Portal vermeld worden in geannoteerde agenda's en andere relevante brieven aan de Kamer.

7. De Kamer ontvangt de kabinetsreacties op consultaties van de Europese Commissie

- Het kabinet stuurt de Kamer het concept van haar reactie op groenboeken en witboeken, ten minste dertig dagen voor het verstrijken van de reactietermijn bij de Europese Commissie. Ook de definitieve reactie wordt in afschrift aan de Kamer gezonden.⁷
- Het kabinet stuurt daarnaast de Kamer de reactie op alle overige consultaties van de Europese Commissie waarop het kabinet reageert.

8. De Kamer heeft inzage in de niet-openbare documenten van de Raad

- Kamerleden hebben toegang tot het zogenaamde Delegates Portal, waarin zij interne Raadsdocumenten kunnen raadplegen. Deze documenten zijn niet vertrouwelijk, maar worden alleen intern (bij de Europese instellingen en instellingen van de lidstaten) verspreid om het onderhandelingsproces te bevorderen. Leden mogen de documenten niet verder verspreiden of openbaar maken. In debatten betekent dit: de inhoud wel gebruiken, maar niet letterlijk citeren.

Ter verduidelijking de limité-markering is geen rubriceringsniveau van de Raad, maar een verspreidingscode. Limité-documenten vallen onder de geheimhoudingsplicht overeenkomstig artikel 339 VWEU en artikel 6, lid 1 van het Reglement van Orde van de Raad. Zoals aangegeven in de brief van het kabinet van 18 januari 2013⁸ valt de toegang tot deze documenten onder de tussen de EU-lidstaten in de Raad overeengekomen richtsnoeren voor de omgang met dergelijke documenten. Deze richtsnoeren voor de behandeling van interne Raadsdocumenten zijn vastgelegd in document 7695/18 dat te vinden is in het openbare documenten register van de Raad. De belangrijkste bepaling uit die richtsnoeren is dat deze documenten of delen ervan niet publiek gemaakt mogen worden zonder voorafgaande toestemming van een ter zake bevoegde functionaris. Dit betekent dat uw Kamer deze documenten dient te behandelen als interne stukken, die niet met het publiek of de media mogen worden gedeeld en waaruit in openbare debatten met leden van het kabinet niet mag worden geciteerd.

- Kamerleden kunnen bewindspersonen verzoeken om inzage in vertrouwelijke documenten van de Raad. Deze worden dan (alleen voor leden) vertrouwelijk ter inzage gelegd in de Kamer. Via het Delegates Portal kunnen leden zien welke vertrouwelijke Raadsdocumenten er bestaan.

Ter aanvulling het betreft hier restreint documenten die gerubriceerd zijn. De restreint documenten zijn niet via Delegates Portal in te zien, en toegang vindt alleen plaats op basis van het «need to know» principe. Daarnaast zijn de gevolgen van ongeoorloofde openbaarmaking van restreint documenten groter daar deze informatie bevatten die direct raakt aan de belangen van de Europese Unie of één of meer van haar lidstaten.⁹

⁷ Kamerstuk 26054, nr. 3

⁸ Kamerstuk 22112, nr. 1548

⁹ Kamerstuk 22112, nr. 2330 & nr. 2274, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/nl/TXT/?uri=CELEX%3A32013D0488>

- Voor het onderwerp BREXIT is er voor Kamerleden de mogelijkheid om niet-openbare documenten online via het BREXIT-portal op afstand te bekijken.

Nu het Verenigd Koninkrijk formeel uit de Europese Unie is getreden, zijn documenten aangaande de onderhandelingen tussen de Europese Unie en het Verenigd Koninkrijk over de toekomstige relatie weer zoals gebruikelijk in te zien op het Delegates Portal van de Raad.

Ten aanzien van de vertrouwelijke onderhandelingsmandaten voor internationale handelsverdragen, waarover de Commissie met derde landen onderhandeld, is op het Ministerie van Buitenlandse Zaken een leeskamer ingericht. In deze leeskamer kunnen Kamerleden het betreffende vertrouwelijke onderhandelingsmandaat inzien.

9. Afspraken over het inschakelen van deskundigen bij het analyseren van limité-documenten

- Deskundigen kunnen worden geraadpleegd bij het analyseren van limité-documenten onder de volgende voorwaarden:
 - *Registratie:* naam en functies van de deskundige en het betreffende Kamerlid of Kamercommissie worden geregistreerd door de griffie. Experts die inzage krijgen, tekenen een geheimhoudingsverklaring. Een overzicht van geraadpleegde adviseurs wordt niet aan de minister overlegd.
 - *Fysieke toegang en aantekeningen:* conform de relevante EU-regels werken deskundigen met de documenten binnen het Kamergebouw, in delen niet zichtbaar voor derden. Aantekeningen worden op eenzelfde manier als fysieke limité-documenten in afgesloten meubilair in het Kamergebouw bewaard en zullen niet zichtbaar zijn voor derden. Er kan tijdens het raadplegen van limité-documenten geen gebruik worden gemaakt van laptops, mobiele telefoons, camera's en andere opnameapparatuur. In de precisering in Kamerstuk 22112, nr 2330 van de minister d.d. 16 maart 2017 staat dat gemaakte aantekeningen gebaseerd op vertrouwelijke informatie de Kamer niet mogen verlaten.
 - *Begeleiding:* de expert dient altijd vergezeld te worden door het betreffende Kamerlid of door een andere persoon die op grond van artikel 4 Regeling vertrouwelijke stukken uit hoofde van zijn functie bevoegd is kennis te nemen van vertrouwelijke stukken.
 - *Terugkoppeling:* De deskundige kan op vertrouwelijke wijze de commissie of leden adviseren over de inhoud van de documenten, hetzij in een besloten gesprek, hetzij middels een vertrouwelijke notitie.

10. Lidstaatopties: het kabinet informeert de Kamer per brief over de uitvoering van de motie-Van der Lee c.s. (Kamerstuk 34808, nr. 19) conform toezeggingen in het algemeen overleg EU-informatievoorziening op 13 februari 2019 en 15 januari 2020. Tevens blijft het kabinet bij de Europese Commissie het belang benadrukken van een gemeenschappelijke, openbare database van lidstaatopties.

Het kabinet heeft de Kamer per brief geïnformeerd over de uitvoering van de motie Van der Lee c.s. conform de toezeggingen.¹⁰

¹⁰ Kamerstuk 22112, nr. 2847

11. A-punten: Op basis van de aangenomen motie Schouw/ten Broeke (Kamerstuk, 32502, nr. 10) wordt het kabinet geacht de Kamer te informeren over die A-punten (hamerstukken) op de agenda van een Raad, die politiek controversieel zijn.

12. Correspondentie kabinet – Europese Commissie: op basis van de aangenomen (gewijzigde) motie-van Gent (Kamerstuk 32123 XIV, nr. 147) wordt het kabinet geacht de Kamer afschriften te sturen van zijn correspondentie met de Europese Commissie, over de uitvoering van de Europese regelgeving.

Tot slot nog een tweetal afspraken die zijn gemaakt. Dit betreffen:

- *Afspraken over de parlementaire betrokkenheid bij besluiten over inzet van middelen uit en controle op de Europese noodfondsen (ESM, EFSF) zijn nauwkeurig vastgelegd in een informatieprotocol¹¹. Daarbij wordt opgemerkt dat beide instellingen geen onderdeel uitmaken van de EU.*
- *Werkafspraken die met de beide Kamers zijn gemaakt betreffende het parlementair instemmingsrecht aangaande JBZ dossiers.¹²*

¹¹ Informatieprotocol aangaande (ESM-gerelateerde) crisismaatregelen in de eurozone, brief aan de Tweede Kamer van 15 december 2014 met kenmerk BFB 2014–12195M.

¹² Brief aan Eerste en Tweede Kamer met bevestiging van de werkafspraken inzake het parlementair instemmingsrecht d.d. 19 april 2017 met kenmerken 2029979 en 2029980.